

Ústredný archív Slovenskej akadémie vied

Belluš, Emil – osobný fond

1944–1979

inventár

Rapošová, Elena
Špániková, Jana

1975, 2017

Názov fondu: Belluš, Emil - osobný fond
Skrátený názov fondu: -
Evidenčné číslo: 36584
Pôvodca: prof. Ing. arch. Emil Belluš, DrSc.
Klasifikačné schéma: M - Rodiny a osoby
M/II - Osoby
Pomôcka: inventár
Časový rozsah: 1944-1979
Rozsah: 5 kr.
Počet inventárnych jednotiek: 103
Spracovateľ: Rapošová, Elena
Špániková, Jana
Zostavovateľ pomôcky: Špániková, Jana
Schvaľovateľ: Majerová, Kristína
Rok spracovania: 1975, 2017
Stav k: 31.XII.2017
Príbuzné fondy:

OBSAH

ÚVOD K INVENTÁRU	4
Použitá literatúra	12
Zoznam skratiek	12
INVENTÁR	13
I. Materiály z vedeckej činnosti	13
A. Vedecké práce – články, štúdie, prejavy, tézy.....	13
B. Odborné posudky, expertízy a stanoviská	15
C. Literárna a mediálna činnosť	16
D. Vedecká dokumentácia.....	16
E. Vedecké podujatia.....	18
II. Materiály z funkcií.....	20
A. Vedecké funkcie	20
1. ČSAV	20
2. SAV	21
3. Rezortné	29
4. Vedecké spoločnosti.....	29
B. Pedagogické funkcie	30
C. Spoločenské funkcie	30
D. Redakčné funkcie	30
III. Biografické materiály	31
IV. Korešpondencia.....	31
VI. O pôvodcovi fondu.....	32

ÚVOD K INVENTÁRU

Akademik Emil Belluš sa narodil 19.IX.1899 v Slovenskej Lupči ako prvé z troch detí stolárskeho majstra Daniela Belluša a Anny, rod. Holéczyovej. Krátko po narodení mladšieho brata Daniela sa celá rodina presťahovala do Banskej Bystrice. Tam E. Belluš absolvoval maďarskú ľudovú školu (1905–1909) a katolícke, neskôr evanjelické gymnázium (1909–1917). V rodine mali všetci pozitívny vzťah k umeniu, jeho mladší brat Daniel sa síce stal lekárom, ale sestra Elena (vyd. Haberernová) uznávanou akademickou maliarkou a sochárkou. Vysokoškolské štúdiá začal E. Belluš v Budapešti na Fakulte architektúry Technickej univerzity v roku 1918, avšak po prvom roku štúdia (po vzniku samostatnej Československej republiky) sa zapísal na Fakultu architektúry a pozemného staviteľstva Českého vysokého učenia technického v Prahe, kde štúdium v roku 1923 ukončil absolvovaním II. štátnej skúšky. Po ukončení štúdia sa rozhodol vrátiť do Bratislavy, kde ešte pred nastúpením na prezenčnú vojenskú službu pracoval na vládnom referáte Ministerstva verejných prác. Po skončení vojenskej služby sa opäť vrátil do Bratislavy, kde si v roku 1925 otvoril vlastný ateliér. V roku 1931 sa oženil s Elenou Jamnickou, postupne sa im narodili tri deti, Emil, Pavol a Jelica. Synovia vyštudovali elektrotechnickú fakultu v Bratislave, dcéra Jelica (vyd. Janotová) jediná pokračovala v otcových šľapajách, vyštudovala architektúru a celý život sa aktívne venovala rekonštrukcii pamiatkových objektov nielen v Bratislave. E. Belluš pracoval ako samostatný architekt až do r. 1940, kedy sa začalo jeho pôsobenie na Slovenskej vysokej škole technickej (SVŠT) v Bratislave. Vtedy bol na základe konkurzu menovaný za riadneho profesora SVŠT, kde prednášal pozemné staviteľstvo. V roku 1944 sa stal dekanom Stavebnej fakulty SVŠT, pričom patril k hlavným iniciátorom vzniku Fakulty architektúry v rámci SVŠT (1946–1947). K jeho aj tak rozsiahlej architektonickej činnosti pribudla činnosť pedagogická, písanie učebníc, skrípt, predsedníctvo v komisiách pre obhajobu doktorských dizertačných prác v Prahe, Brne a prirodzene v Bratislave. Bol tiež školiteľom viacerých vedeckých aspirantov. V rámci svojho pôsobenia na SVŠT pracoval na viacerých vedeckých úlohách, ako napríklad na rezortnej úlohe Prestavba a nová výstavba kúpeľného miesta Štrbské Pleso. V roku 1956 získal titul doktora technických vied (DrSc). V roku 1970 ukončil pedagogickú činnosť a odišiel do dôchodku.

Dôležitou etapou práce E. Belluša bolo jeho pôsobenie v Slovenskej akadémii vied (SAV) a Československej akadémii vied (ČSAV). Ako externý pracovník sa organizačne zapájal do budovania SAV už od r. 1954. Za riadneho člena – akademika Slovenskej akadémie vied – bol zvolený 24.I.1955 na IV. Valnom zhromaždení SAV. Jeho pôsobenie v SAV je úzko späté s Ústavom stavebníctva a architektúry SAV. V roku 1955 sa stal vedúcim Oddelenia architektúry a urbanizmu v rámci ÚSTARCH-u SAV. V rámci svojho pôsobenia sa spočiatku sústreďoval na otázky stavebných konštrukcií, na výskum prirodzeného a umelého osvetlenia, venoval sa tepelným problémom, vetraniu, hygiene, technike a konštrukciám, vybraným otázkam stavby miest. Neskôr plynule prešiel k vedecko-teoretickým problémom architektúry a výstavby. Veľkým prínosom je jeho podiel na organizovaní vedeckých československých konferencií k rekonštrukcii miest a ich historických jadier, k cieľom a metodike rajónového plánovania a k vedeckým problémom v architektúre. Bol členom viacerých vedeckých rád ako napr. Vedeckej rady ÚSTARCH-u SAV, Kabinetu pre dejiny techniky SAV a Kabinetu pre teóriu

umenia pri SAV, členom Ústavnej rady ÚSTARCH-u SAV, členom Vedeckého kolégia vied o umení SAV. E. Belluš bol školiteľom viacerých vedeckých aspirantov SAV. Svoju vedeckú a výskumnú činnosť rozvíjal v rozličných komisiách ČSAV a SAV (napr. Komisia pre vedu o architektúre a tvorbe životného prostredia pri ČSAV, Komisia pre pomoc rozvojovým krajinám pri ČSAV, Komisia pre investičnú výstavbu pri Predsedníctve SAV, Komisia pre územné plánovanie pri Predsedníctve SAV...). Svojimi podnetmi, plánmi, návrhmi a stanoviskami sa podieľal na smerovaní prestavby a výstavby na celom Slovensku. Pracoval na projektoch koordinácie výskumu výstavby Vysokých Tatier, obnovy a výstavby miest Štrbské Pleso, Ždiar, Tatranská Javorina a výstavbe objektov v Tatranskej Lomnici. Organizoval a predsedal sympóziu pre otázky sústavy vodných diel na Dunaji a tvorby životného prostredia v oblasti Žitného ostrova, na valnom zhromaždení SAV analyzoval vedecké problémy pri výstavbe Východoslovenských železniární v Košiciach. Od roku 1960, kedy sa stal členom a neskôr v roku 1965 aj predsedom Komisie pre tvorbu životného prostredia pri Predsedníctve SAV, sa zamerával hlavne na otázky životného prostredia, ktoré sa snažil vnímať komplexne, sústredil sa na teoretické a organizačné zabezpečenie výskumu vzťahov medzi človekom a prostredím, pracoval na úlohe rozvoja životného prostredia z hľadiska potrieb človeka. Pod jeho vedením vypracovala Komisia pre tvorbu životného prostredia SAV metodické podklady pre rozpracovanie kritérií, koncepcie a úloh komplexných problémov vedy pri tvorbe životného prostredia. V rámci práce v tejto Komisii sa venoval aj Bratislave. Jednou z úloh jej výskumu bol komplexný prieskum životného prostredia v oblasti Bratislavy a jej okolia, či príprava výstavby areálu vedeckých pracovísk SAV v Bratislave.

Svoju architektonickú činnosť začal ešte ako študent realizovaným projektom oblúkového železobetónového mosta cez rieku Hron v Banskej Bystrici v r. 1922 (nezachoval sa) v rámci prázdninovej praxe pre Československú stavebnú spoločnosť. Neskôr, počas štátnozamestnaneckej služby na Ministerstve verejných prác v roku 1923, uspel svojim návrhom Národného domu v Banskej Bystrici. Postupne pracoval na rôznych projektoch, návrhoch, od pomníkov, mostov, priemyselných budov a rodinných domov až po reprezentačné budovy. Zúčastňoval sa medzinárodných výstav po celom svete (Peking, Viedeň, Krakov, Paríž, Londýn, New York, Šanghaj), kde prezentoval svoju architektonickú tvorbu.

Vo svojej tvorbe sa E. Belluš profiloval postupne – v čase štúdií pod vplyvom svojho profesora A. Engla inklinoval k modernému klasicizmu, na jeho neskoršiu tvorbu mala veľký vplyv avantgardná scéna, neskôr, v období socialistického realizmu, inklinoval k ľudovej architektúre. Vo svojej tvorbe sa snažil rešpektovať národné tradície. Dôkazom toho je i to, že veľká časť jeho diel sa stala národnými kultúrnymi pamiatkami (napr. budova Poštového a telegrafného úradu alebo Kolonádový most, obe v Piešťanoch). E. Belluš vo svojej tvorbe preferoval čisté línie jednoduchých tvarov – funkcionalizmus. Jedno z jeho diel – automatický mlyn v Trnave – je považované za ikonu domáceho funkcionalizmu.

Medzi jeho najznámejšie realizované diela patria okrem vyššie spomínaných skupina štátnych obytných domov na Vajnorskej ulici v Bratislave (1925), pomník generála M. R. Štefánika v Brezne (1927, spoluautor I. Pospíšil), unikátny kolonádový presklený most v Piešťanoch (1932), čiastočná rekonštrukcia starej radnice mesta Bratislavy (1935), budova Národnej banky v Bratislave (v súčasnosti

sídlo Generálnej prokuratúry, 1936–1938), hotel Devín (1949) v Bratislave a mnohé iné. Medzi vrcholné diela E. Belluša patrí moderný priemyselný automatický mlyn NUDOP v Trnave (1936), ako i vodojem v Trnave, ktorý je považovaný za jeho najkrajšie dielo (1941). Posledným realizovaným dielom E. Belluša bol vysokoškolský študentský domov Mladá Garda v Bratislave (1953). Neskôr sa venoval už iba teoretickej a pedagogickej činnosti. Okrem realizovaných projektov vypracoval množstvo zaujímavých nerealizovaných projektov, architektonických štúdií či súťažných návrhov, bol členom porôt pre posudzovanie súťažných návrhov v oblasti architektúry a urbanizmu.

Ako zakladajúci člen, prvý predseda a neskôr čestný člen Spolku architektov na Slovensku (dnes Spolok architektov Slovenska) a čestný člen Zväzu architektov ČSSR sa venoval rozvoju architektúry na Slovensku, organizoval kolektívnu prácu architektov na obnove vojnou zničených miest a obcí. Medzi jeho celoživotné aktivity patrila aj problematika obnovy a výstavby hlavného mesta Bratislavy, ktorá dodnes nesie jeho architektonický odkaz. V rokoch 1955 až 1956 bol predsedom Poradného zboru pre výstavbu hlavného mesta Bratislavy, aktívne vystupoval pri vypracovaní plánov na výstavbu nového mosta cez rieku Dunaj (dnešný Most SNP), pri prestavbe historickej časti mesta, hradného areálu, či na urbanistickej koncepcii výstavby Petržalky. Veľkú pozornosť venoval aj ochrane a rozvoju iných slovenských miest ako napr. Banská Bystrica, Trnava, Martin, Košice, ale pracoval aj na štúdiách priestorových úprav Pražského hradu a príslušného zázemia, či výstavbe komplexnej oblasti pre Moskvu. Venoval sa problematike bytovej výstavby, architektonickej tvorby, rajónového plánovania, podieľal sa na organizovaní rôznych, aj medzinárodných konferencií, publikoval množstvo článkov a štúdií. Veľmi blízka mu bola ochrana pamiatok (člen Vedeckej rady Slovenského ústavu pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody v Bratislave a Mestského ústavu ochrany pamiatok pre hlavné mesto Slovenska, Bratislavy), historických jadier miest (Banská Bystrica, Bratislava), prestavba a obnova kúpeľných miest (Piešťany, Trenčianske Teplice, Štrbské Pleso), ako i ochrana prírody – bol členom Poradného zboru pre výstavbu Vysokých Tatier a členom Komisie pre ochranu prírody a tvorbu krajiny ČSAV v Prahe.

Za zmienku určite stojí aj „umelecká“ časť života E. Belluša. Už v detstve získal pozitívny vzťah k výtvarnému umeniu, počas vysokoškolského štúdia v Prahe sa aktívne zapájal do činnosti spolku Detvan, združenia slovenských študentov, v ktorom sa stretával s maliarmi, hudobníkmi i filozofmi. V tomto smere pokračoval aj po príchode na Slovensko, do Bratislavy, kde sa zapojil do činnosti Spolku slovenských umelcov a zúčastnil sa všetkých jeho výstav. Spolupracoval s osobnosťami ako sú Martin Benka, Janko Alexy či František Gibala. V roku 1928 sa stal spoluzakladateľom Školy umeleckých remesiel v Bratislave, kde pôsobili napr. Dušan Jurkovič, Fridrich Weinwurm, Karel Plicka, Ľudovít Fulla, Mikuláš Galanda a mnohí ďalší. Pre tvorbu E. Belluša bola typická aj snaha o syntézu architektúry a výtvarného umenia, čo vidieť napr. v spojení jeho architektúry kolonádového mosta v Piešťanoch s motívmi kresieb Martina Benku, vyleptaných na sklenej stene mosta. Za zmienku určite stojí aj jeho spolupráca so švagrom Jánom Jamnickým, režisérom v Slovenskom národnom divadle, ktorá v období rokov 1935–1953 viedla k tvorbe asi desiatky zaujímavých scénografických projektov. Scénografia bola v tom čase dosť zaznávaná, E. Belluš sa jej venoval len okrajovo,

v rámci relaxu. Avšak aj vďaka jeho moderným scénam a netradičným svetelným efektom sa scénografia stala rovnocennou zložkou divadelnej tvorby.

Významnou je aj jeho redakčná a publikačná činnosť. Patril medzi členov redakcie kultúrneho časopisu slovenskej avantgardy Nová Bratislava (1931–1932). Prispel k založeniu časopisu Technický odbor slovenský, kde sa organizovali neskorší profesori Slovenskej vysokej školy technickej a vedeckí pracovníci Slovenskej akadémie vied. Od roku 1937 pracoval ako jeho redaktor a predseda redakčnej rady. Neskôr významne prispel i k založeniu a vydávaniu časopisov Slovenskej akadémie vied Životné prostredie (1966) a Architektúra a urbanizmus (1966). V týchto, ale i mnohých iných (a nielen) odborných časopisoch a zborníkoch publikoval množstvo článkov, príspevkov, štúdií, súťažných návrhov či rozborov (Architektúra ČSR, Československý architekt, L'architecture d'aujourd'hui, Naša veda, Výtvarný život, Nové slovo, Rudé Právo, Pravda). V roku 1945 vyšli prvé dva diely jeho Encyklopédie pozemného staviteľstva. Ako člen širšieho kolektívu spracoval od roku 1965 podstatnú časť hesiel z oblasti architektúry pre Stavebnícky náučný slovník.

Za svoju prácu E. Belluš získal niekoľko významných ocenení, medzi ktoré patria napr.:

- 1946: Cena Slovenskej národnej rady za vedu a umenie,
- 1956: Národná cena SNP za vedu a umenie,
- 1960: Čestné uznanie SVŠT za zásluhy o budovanie SVŠT,
- 1961: Uznanie SVŠT za vyriešenie vedecko-výskumnej úlohy,
- 1964: Strieborná medaila za zásluhy o založenie a rozvoj SVŠT,
- 1965: titul národný umelec,
- 1968: Zlatá medaila za zásluhy o založenie a rozvoj SVŠT,
- 1969: Štátne vyznamenanie Rad práce,
- 1969: Cena Dušana Jurkoviča za celoživotné dielo,
- 1970: titul Laureát mesta Bratislavy,
- 1971: medaila a diplom Zväzu slovenských výtvarných umelcov za zásluhy o rozvoj slovenského výtvarného umenia,
- 1974: Zlatá medaila SAV za zásluhy o rozvoj vedy a umenia.

V roku 1974 Zväz architektov Slovenska pripravil v Sieni Dušana Jurkoviča súbornú výstavu jeho diela „Architektonické dielo Emila Belluša“.

E. Belluš zomrel 14.XII.1979 v Bratislave. Spolok architektov Slovenska na jeho počesť od roku 1990 udeľuje v oblasti architektúry Cenu Emila Belluša za celoživotné dielo.

V roku 1975 odovzdal akademik E. Belluš Ústrednému archívu SAV časť písomností dokumentujúcu jeho činnosť predovšetkým na pôde SAV. V roku 1975 bol formou inventára spracovaný E. Rapošovou a rozdelený do 28 inventárnych jednotiek v 4 vecných skupinách. Archívne dokumenty fondu boli z dôvodu sprehľadnenia fondu v roku 2017 premanipulované. V súčasnosti obsahuje 103 inventárnych jednotiek a je uložený v 5 archívnych škatuliach. Archívne dokumenty sú z obdobia rokov 1944–1979 a zahŕňajú tieto základné vecné skupiny:

Materiály z vedeckej činnosti, Materiály z funkcií, Biografické materiály, Korešpondencia a O pôvodcovi fondu. Osobný fond Emila Belluša neobsahuje dokumenty vecných skupín Fotografie, Práce iných autorov ani Materiály rodiny.

Materiály z vedeckej činnosti (I)

Dokumenty v tejto skupine sú usporiadané v 5 vecných podskupinách – Vedecké práce (IA), Odborné posudky, expertízy a stanoviská (IB), Literárna a mediálna činnosť (IC), Vedecká dokumentácia (ID) a Vedecké podujatia (IE).

Prvá vecná podskupina – Vedecké práce (IA) – obsahuje chronologicky usporiadané práce E. Belluša, ako sú články, štúdie a tézy, niektoré z nich aj uverejňované v odborných časopisoch. Do tejto vecnej podskupiny sú zaradené aj prejavy z rôznych konferencií, zhromaždení, sympózií, zjazdov a seminárov. Archívne dokumenty v tejto vecnej podskupine sú z rokov 1955 až 1968.

Podskupina Odborné posudky, expertízy a stanoviská (IB) zahŕňa posúdenia odborných publikácií, štúdií či vedeckých úloh z obdobia rokov 1959 až 1968.

Vo vecnej podskupine Literárna a mediálna činnosť (IC) nájdeme rozhovor s E. Bellušom, v ktorom približuje výstavbu vedeckých pracovísk v Bratislave, pravdepodobne z obdobia rokov 1958 až 1961, ako aj jeho príspevok k ochrane životného prostredia, odvysielaný v Československom rozhlase pravdepodobne v roku 1968.

Vedecká dokumentácia (ID) obsahuje podklady k vedeckej práci E. Belluša. V samostatných inventárnych jednotkách sú uložené záznamy z oblasti prestavby kúpeľných miest Luhačovic (z roku 1944), Vysokých Tatier (nedatované, pravdepodobne z rokov 1953 až 1960) a Piešťan (z roku 1959). Nasledujú prevažne nedatované podklady k vedeckej práci E. Belluša, prevažne od neznámych autorov. Poslednú časť tejto vecnej podskupiny tvoria chronologicky usporiadané časopisy, novinové výstrižky a zbierka zákonov v časovom rozsahu rokov 1955 až 1971. Vecnú podskupinu uzatvárajú časovo nešpecifikované, bližšie neurčené rukopisy.

Vecná podskupina Vedecké podujatia (IE) obsahuje chronologicky usporiadané dokumenty z konferencií, sympózií a seminárov, ktorých sa E. Belluš zúčastnil, ktoré organizoval, alebo o ktoré pri svojej práci prejavil záujem. Archívne dokumenty sú ohraničené rokmi 1954 až 1971.

Materiály z funkcií (II)

Táto vecná skupina je členená na 4 podskupiny – Vedecké funkcie (IIA), Pedagogické funkcie (IIB), Spoločenské funkcie (IIC) a Redakčné funkcie (IID).

Vecná podskupina Vedecké funkcie (IIA) je rozdelená podľa pôvodu na materiály z vedeckých funkcií v ČSAV (IIA1), SAV (IIA2), z funkcií rezortných (IIA3) a na materiály z vedeckých spoločností (IIA4).

Podskupinu materiály z vedeckých funkcií ČSAV (IIA1) tvoria chronologicky usporiadané záznamy z Technickej sekcie ČSAV a Vedeckých kolégií ČSAV.

Poslednú inventárnu jednotku tvoria podklady z Komisie pre vedu o architektúre a tvorbe životného prostredia pri VK vied o umení ČSAV a Kabinetu teórie architektúry a tvorby životného prostredia pri Ústave teórie a dejín umenia ČSAV. Tieto archívne dokumenty sú uložené spolu z dôvodu, že práca Komisie a Kabinetu je úzko spojená a navzájom prepojená, venovali sa rovnakým úlohám, vecne aj časovo. Komisia pre vedu o architektúre a tvorbe životného prostredia ČSAV je v záznamoch spomínaná pod rôznymi názvami, ako sú Komisia architektúry a tvorby životného prostredia a Komisia pre architektúru a životné prostredie ČSAV. Keďže však pravdepodobne ide o tú istú komisiu, je v inventári skráteno uvádzaná ako „Komisia“. Záznamy sú väčšinou datované, pochádzajú z rokov 1961 až 1971.

Nasleduje vecná podskupina materiálov z vedeckých funkcií SAV (IIA2), ktorá je členená na materiály z Valného zhromaždenia SAV, Sekcie technických vied SAV, Vedeckého kolégia SAV pre vedy o umení SAV, Ústavu stavebníctva a architektúry SAV, Kabinetu teórie a dejín umenia SAV a desiatich komisií SAV. Táto vecná podskupina zahŕňa dokumenty z obdobia rokov 1954 až 1972. Písomnosti sú usporiadané chronologicky, okrem materiálov z Ústavu stavebníctva a architektúry SAV. V prípade tohto ústavu ide o pomerne rozsiahlu inventárnu jednotku a preto bolo z dôvodu prehľadnosti čiastočne zachované nielen jej chronologické, ale aj vecné členenie. Materiály z činnosti ÚSTARCH-u SAV sú vecne členené na dokumenty týkajúce sa organizácie a práce ústavu v rozsahu rokov 1956–1966, záznamy zo zasadnutí vedeckej rady (VR) odboru architektúry a stavebníctva ÚSTARCH-u SAV, plány a správy o činnosti ÚSTARCH-u SAV. Poslednou vecne členenou časťou sú materiály z vedeckej činnosti ÚSTARCH-u SAV. Týkajú sa prác na dvoch hlavných úlohách ÚSTARCH-u SAV v rokoch 1961 až 1963 (*Vývojové tendencie prestavby osídlenia a Zabezpečenie bádatel'ského výskumu pre komplexné riešenie otázok rozvoja hmotnej kultúry a životného prostredia na základe vládneho uznesenia č. 915/1963*), prác vedeckých pracovníkov, ako i plánov štúdia a dizertačných prác vedeckých aspirantov ÚSTARCH-u SAV. Časť s prácami vedeckých pracovníkov a plánmi štúdia a dizertačnými prácami vedeckých aspirantov je usporiadaná abecedne, podľa priezviska vedeckého pracovníka / aspiranta, pričom oddelene sú usporiadané práce aspirantov, ktorých školiteľom bol práve E. Belluš.

Materiály z komisií SAV sú chronologicky usporiadané, komisie sú radené chronologicky podľa dátumu ustanovenia. V prípade komisií, ktoré boli reorganizované, prípadne zrušené a následne vznikla nová komisia s podobným zameraním, tieto ostali uchované za sebou.

Jednou z nich – pomerne rozsiahlou – je Komisia pre tvorbu životného prostredia pri Predsedníctve SAV. Komisia sa venovala významným otázkam z oblasti ochrany a tvorby životného prostredia. Jednou z dlhoročných priorít Komisie bolo zabezpečenie bádatel'ského výskumu pre komplexné riešenie otázok rozvoja hmotnej kultúry a životného prostredia (na základe vládneho uznesenia č. 915 z roku 1963). Výsledkom práce na tejto úlohe bolo napr. formulovanie úlohy vedy pri tvorbe životného prostredia, vypracovanie koncepcie hlavných smerov vedeckých problémov a hodnotiacich kritérií tvorby životného prostredia, či metodických podkladov pre rozpracovanie kritérií, koncepcie a úloh komplexných problémov vedy pri tvorbe životného prostredia. Členovia Komisie okrem iného posudzovali rôzne projekty, ako napr. výstavbu vodného diela Wolfsthal, výstavbu tepelného

zdroja v oblasti Bratislava – západ alebo sa podieľali na komplexnom výskume krajinného prostredia v záujmovej oblasti sústavy vodných diel na Dunaji. Archívne záznamy z činnosti tejto Komisie dokumentujú jej prácu v rozsahu rokov 1964 až 1971, pričom časť písomností nebolo možné časovo zaradiť.

Vecná podskupina *IIA3* je venovaná materiálom z vedeckých funkcií – *rezortných*. Zachytáva činnosť iných ako akademických komisií a to konkrétne Štátnej plánovacej komisie, Slovenskej komisie pre techniku, Štátnej komisie pre techniku, Slovenského ústavu pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody v Bratislave – Hrad a Architektonického poradného zboru, pravdepodobne v rozsahu rokov 1961 až 1969.

Poslednou vecnou podskupinou materiálov z funkcií sú materiály z *Vedeckých spoločností (IIA4)*, a to Zväzu architektov ČSR a Zväzu slovenských architektov. Časové ohraničenie záznamov bolo stanovené podľa obsahu na obdobie 1953 až 1961.

Vecná podskupina Pedagogické funkcie (IIB) obsahuje archívne dokumenty z pôsobenia E. Belluša na SVŠT a to najmä zo zasadnutí Vedeckej rady Fakulty architektúry SVTŠ počas rokov 1950 až 1966. Časť dokumentov je časovo neurčená.

Tretia vecná podskupina Spoločenské funkcie (IIC) je venovaná pôsobeniu E. Belluša ako porotcu pri súťažnej výstave v roku 1966 „Krása životného prostredia“.

Materiály z Redakčných funkcií (IID) obsahujú záznamy z jeho pôsobenia v redakčných radách časopisov Životné prostredie a Architektúra a urbanizmus a ide najmä o zápisnice zo zasadania redakčných rád týchto časopisov v časovom rozsahu 1965–1971.

Biografické materiály (III)

Podávajú prehľad pracovných aktivít E. Belluša v rokoch 1918–1974. Nachádza sa v nich aj smútočné oznámenie o úmrtí E. Belluša zo 14.XII.1979.

Korešpondencia (IV)

Táto vecná skupina obsahuje 7 kusov listov usporiadaných abecedne podľa odosielateľa, pričom každý odosielateľ tvorí jednu inventárnu jednotku. Väčšina písomností je datovaná, ohraničená rokmi 1957 až 1962.

O pôvodcovi fondu (VI)

V tejto vecnej skupine sú chronologicky usporiadané články o E. Bellušovi, a to z odbornej i dennej tlače. Poslednú inventárnu jednotku tvorí súborný katalóg k výstave Architektonické dielo Emila Belluša v Sieni Dušana Jurkoviča v roku 1974.

Väčšina záznamov v osobnom fonde E. Belluša je v slovenčine, niektoré sú v českom, poľskom a francúzskom jazyku. Časové ohraničenie záznamov v osobnom fonde jednoznačne vyplýva priamo zo záznamov alebo bolo stanovené čo najpresnejšie, vychádzajúc z obsahu záznamov. Časový údaj určený na základe obsahovej analýzy je uvádzaný v lomenej zátvorke. V okrúhlejšej zátvorke je uvedený zdrojový dokument, napr. ročenka alebo časopis, v ktorom bol článok uverejnený.

Pomerne rozsiahly fond Emila Belluša sa nachádza aj v Archíve výtvarného umenia Slovenskej národnej galérie (SNG). Materiály pre osobný fond Archív SNG nadobudol čiastočne darom od dcéry E. Belluša, architektky J. Janotovej, a čiastočne boli získané aj prevodom zo Slovenského národného múzea. Spracovala ich v roku 2010 P. Gulová, pričom v 22 archívnych škatuliach sú v časovom rozsahu 1927 až 1989 uložené samostatné projekty a štúdie E. Belluša, realizované i nerealizované, drobné návrhy a projekty, ako i scénografické návrhy zo Slovenského národného divadla, správy zo služobných ciest či strojopis jeho pamätí. Obsahuje i archívne dokumenty týkajúce sa jeho pôsobenia v Slovenskej akadémii vied.

Emil Belluš patrí medzi našich najvýraznejších a najrešpektovanejších architektov 20. storočia. Jeho tvorba je vysoko cenená nielen u nás, ale i v zahraničí, čo dokazuje aj fakt, že jeho kolonádový presklený most ponad Váh v Piešťanoch zaradila Medzinárodná únia architektov medzi najzaujímavejšie stavby sveta.

Emil Belluš je právom pokladaný za zakladateľskú osobnosť slovenského architektonického školstva a vedy, čoho nesporným dôkazom je aj množstvo uchovaných archívnych dokumentov v jeho osobnom fonde v Ústrednom Archíve Slovenskej akadémie vied. Fond dokumentuje prínos E. Belluša predovšetkým z jeho akademického pôsobenia a to v pomerne rozsiahlom časovom úseku – od vzniku Slovenskej akadémie vied do konca 70-tych rokov 20. storočia.

Použitá literatúra

- KUSÝ, Martin. *Emil Belluš (profily)*. Bratislava: Tatran, 1984, 144 s.
- DULLA, Matúš. *Architekt Emil Belluš*. Bratislava: Slovart, 2010, 328 s.
- GULOVÁ, Petra. *Osobný fond architekta Emila Belluša (1927–1989) – Inventár*. Bratislava: 2010, Archív výtvarného umenia SNG, 76 s.
- *Slovenský biografický slovník*, I. zväzok A–D. Martin, 1986, 544 s.

Zoznam skratiek

- ČSAV – Československá akadémia vied
- ČSR / ČSSR – Československá republika / Československá socialistická republika
- DVD – Dunajské vodné dielo
- EHK – Európska hospodárska komisia
- KSČ – Komunistická strana Československa
- KSSS – Komunistická strana Sovietskeho zväzu (Sovietskeho svazu)
- MsNV – Mestský národný výbor
- n.p. – národný podnik
- NUDOP – Nákupné ústredie potravinárskych družstiev
- P SAV – Predsedníctvo Slovenskej akadémie vied
- SAV – Slovenská akadémia vied
- s.d. – bez dátumu (sine dato)
- s.l. – bez určenia miesta (sine loco)
- SVŠT – Slovenská vysoká škola technická
- SNG – Slovenská národná galéria
- SNP – Slovenské národné povstanie
- SNR – Slovenská národná rada
- SSA – Zväz (Sväz) slovenských architektov
- SPÚ – Slovenský pamiatkový ústav
- SSR – Slovenská socialistická republika
- SSSR – Zväz (Sväz) sovietskych socialistických republík
- SA ČSR – Zväz architektov Československej republiky (SA ČSR, Svaz architektů ČSR)
- TANAP – Tatranský národný park
- UIA – Medzinárodná únia architektov (Union Internationale des Architectes)
- UNESCO – Organizácia Spojených národov pre vzdelávanie, vedu a kultúru (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization)
- ÚV KSČ – Ústredný výbor Komunistickej strany Československa
- ÚEM – Ústav experimentálnej medicíny SAV
- ÚNV – Ústredný národný výbor
- ÚSTARCH SAV – Ústav stavebníctva a architektúry Slovenskej akadémie vied
- VSŽ – Východoslovenské železiarne
- VR – Vedecká rada
- VÚVA – Výskumný ústav výstavby a architektúry
- VKME – Vedecké kolégium mechaniky ČSAV
- VK – Vedecké kolégium
- VR – Vedecká rada
- VZ – Valné zhromaždenie

INVENTÁR

I. Materiály z vedeckej činnosti

A. Vedecké práce – články, štúdie, prejavy, tézy

1	<i>IA</i> Vedecké práce – články, štúdie, prejavy, tézy Otvárací prejav na pracovnej konferencii o rajónovom plánovaní, Smolenice.	1955	1
2	<i>IA</i> Vedecké práce – články, štúdie, prejavy, tézy Veda pomocníkom architektonickej tvorby (Naša veda, SAV, č. 9).	1958	1
3	<i>IA</i> Vedecké práce – články, štúdie, prejavy, tézy Otvárací prejav na pracovnej konferencii československých vedeckotechnických pracovníkov, Smolenice.	1958	1
4	<i>IA</i> Vedecké práce – články, štúdie, prejavy, tézy Úlohy vedy v architektúre: hlavný referát na konferencii o vedeckých problémoch architektúry, Smolenice, 7.VI.–9.VI.	1958	1
5	<i>IA</i> Vedecké práce – články, štúdie, prejavy, tézy Industrializácia povstaleckého kraja (Architektura ČSR, č. 9) (vyšiel pod názvom: Industrializácia povstaleckého Pohronia).	1959	1
6	<i>IA</i> Vedecké práce – články, štúdie, prejavy, tézy Na okraj potrieb výstavby VSŽ: prejav na XI. Valnom zhromaždení SAV.	1959	1
7	<i>IA</i> Vedecké práce – články, štúdie, prejavy, tézy Niektoré problémy budovania miest v konečnej fáze budovania socializmu (Niektóre problemy budowania miast w końcowej fazie budowania socjalizmu): referát na konferencii Vývoj stavby miest v 20. storočí a dejiny urbanizmu, Varšava, 14.X.–17.X.	1959	1
8	<i>IA</i> Vedecké práce – články, štúdie, prejavy, tézy Vedecké problémy v oblasti zabezpečovania kultúrneho životného prostredia v socialistickej a komunistickej spoločnosti pod zorným uhlom XXII. zjazdu KSSS a XIV. Valného zhromaždenia ČSAV: náčrt E. Belluša a poznámky V. Procházku k náčrtu vedeckých problémov.	1962	1

IČ	signatúra názov inventárnej jednotky popis inventárnej jednotky	časový rozsah	krabica
9	IA Vedecké práce – články, štúdie, prejavy, tézy Vedúce problémy investičnej výstavby vo svetle XII. zjazdu KSČ: prednáška na vedeckej konferencii Stavebnej fakulty SVŠT, 24.X.	1963	1
10	IA Vedecké práce – články, štúdie, prejavy, tézy Belluš, E., Mucha, V., Ružička, M.: Zabezpečenie výskumu vzťahov medzi človekom a prostredím: pracovný materiál pre referát na sympóziu, 30.I.	1964	1
11	IA Vedecké práce – články, štúdie, prejavy, tézy Úvodný referát na 1. zasadnutí Komisie pre tvorbu životného prostredia pri P SAV, 5.XI.	1964	1
12	IA Vedecké práce – články, štúdie, prejavy, tézy Súčasný problémy architektúry: úvod do diskusie na Vedeckom kolégiu pre vedy o umení ČSAV, 21.XII.	1964	1
13	IA Vedecké práce – články, štúdie, prejavy, tézy Z diskusného príspevku E. Belluša predneseného na II. zjazde Slovenských architektov.	1964	1
14	IA Vedecké práce – články, štúdie, prejavy, tézy O úlohe vedy pri tvorbe životného prostredia.	/1963–1966/	1
15	IA Vedecké práce – články, štúdie, prejavy, tézy Úvaha o koncepcii vedeckých problémov tvorby a ochrany životného prostredia (Životné prostredie, SAV, č. 1, str. 6–9).	1967	1
16	IA Vedecké práce – články, štúdie, prejavy, tézy Životné prostredie vo svetle IX. kongresu UIA a úlohy vedy (Životné prostredie, SAV, str. 180–183).	1967	1
17	IA Vedecké práce – články, štúdie, prejavy, tézy Základné otázky tvorby a ochrany životného prostredia: prednáška na celoslovenskom seminári Vývojové tendencie v tvorbe životného prostredia, Jasná, 3.V.–5.V.	1967	1
18	IA Vedecké práce – články, štúdie, prejavy, tézy Štúdia (náčrt) systému kritérií nového poňatia tvorby a ochrany kultúrneho životného prostredia ako národného aj svetového problému.	1967	1

IČ	<i>signatúra</i> názov inventárnej jednotky popis inventárnej jednotky	časový rozsah	krabica

19	<i>IA</i> Vedecké práce – články, štúdie, prejavy, tézy Skica téz koncepcie na realizovanie medzinárodného projektu v rámci UNESCO Človek a jeho prostredie.	1967	1

20	<i>IA</i> Vedecké práce – články, štúdie, prejavy, tézy Pamiatky (Životné prostredie, SAV, roč. II, č. 1).	1968	1

21	<i>IA</i> Vedecké práce – články, štúdie, prejavy, tézy O žiadúcej integrácii vedy v určitých prirodzených celkoch: diskusný príspevok na Valnom zhromaždení SAV.	1968	1

B. Odborné posudky, expertízy a stanoviská

22	<i>IB</i> Odborné posudky, expertízy a stanoviská Posudok o vedeckej práci K. Havelku v rokoch 1953–1959.	1959	1

23	<i>IB</i> Odborné posudky, expertízy a stanoviská Pripomienky k prejavu akademika F. Šorma na XVII. Valnom zhromaždení ČSAV.	1963	1

24	<i>IB</i> Odborné posudky, expertízy a stanoviská Hodnotenie publikácie E. Hrušku Problémy súčasného urbanizmu.	1967	1

25	<i>IB</i> Odborné posudky, expertízy a stanoviská Posúdenie štúdie Kabinetu teórie architektúry a tvorby životného prostredia pri ČSAV ku komplexnej úlohe X-3 Koncepcia rozvoja životného prostredia z hľadiska potrieb človeka.	1967	1

26	<i>IB</i> Odborné posudky, expertízy a stanoviská Expertíza pre Povereníctvo SNR pre kultúru a informácie vo veci: Návrh správy o súčasnom stave a návrhu opatrení na ústredné zabezpečovanie starostlivosti o národné a kultúrne pamiatky na Slovensku.	1967	1

27	<i>IB</i> Odborné posudky, expertízy a stanoviská Stanovisko k návrhu komisie pre prípravu akčného programu SAV.	1968	1

IČ	<i>signatúra</i> názov inventárnej jednotky popis inventárnej jednotky	časový rozsah	krabica

C. Literárna a mediálna činnosť

28	<i>IC</i> Literárna a mediálna činnosť Bratislavská Patrónka bude patriť vede: rozhovor s E. Bellušom, predsedom Komisie pre posudzovanie projektovej dokumentácie SAV (neznámy zdroj).	/1958–1961/	1
29	<i>IC</i> Literárna a mediálna činnosť Sami sebe katom: príspevok do rozhlasovej relácie Československého rozhlasu Človek a jeho životné prostredie.	1967–1968	1

D. Vedecká dokumentácia

30	<i>ID</i> Vedecká dokumentácia Poříska, O.: Dôvodová a technická správa Regulačný plán – Luhačovice, Brno.	1944	1
31	<i>ID</i> Vedecká dokumentácia Vysoké Tatry – podklady ku koordinácii výstavby a prestavby Vysokých Tatier: hlavné zásady a smernice výstavby a prestavby a organizácia funkčného využitia územia Vysokých Tatier; zasadnutie Poradného zboru pre architektúru a územné plánovanie Odboru výstavby rady Mestského národného výboru Vysoké Tatry, 24.IV.–25.IV.1957: pozvánka a zápisnica; Bohuš, I.: Expertíza Výskum Štrbského Plesa (historická časť), 1957; spoločné zasadnutie predsedníctva Zväzu slovenských architektov (SSA) s urbanistickou skupinou, 22.V.–24.V.1958: zápisnica; porada o koordinácii výskumu výstavby vo Vysokých Tatrách v rámci SAV, 4.VII.1958, zápisnica; doplnok I. Bohuša k expertíze Výskum Štrbského Plesa (historická časť); Belluš, E., Huntier, J.: výskumná úloha Prestavba a nová výstavba kúpeľného miesta Štrbské Pleso, príloha: podkladový materiál k výskumnej úlohe; Kulašík, A., Siska, F.: Ždiar – smernice a zásady pre ďalšiu výstavbu, návrh, 5.II.1960; Houdek, I.: Štrbské Pleso v minulosti; novinové výstrižky.	/1953–1960/, s.d.	1
32	<i>ID</i> Vedecká dokumentácia Poříska, O.: Oponentský posudok zastavovacej štúdie kúpeľného ostrova mesta Piešťany, Brno, 20.VII.	1959	1
33	<i>ID</i> Vedecká dokumentácia Kukura, J., Mucha, V., Rosival, L., Maňák, V.: Perspektíva výskumu v oblasti hygieny na Slovensku do r. 1980, 25.III.	1969	1

IČ	signatúra názov inventárnej jednotky popis inventárnej jednotky	časový rozsah	krabica
34	<i>ID</i> Vedecká dokumentácia Štúr, S.: Psychologické poznámky k urbanizačnému problému.	s.d.	1
35	<i>ID</i> Vedecká dokumentácia Neznámy autor: Potreba spolupráce odborníkov pri tvorbe a ochrane životného prostredia.	s.d.	2
36	<i>ID</i> Vedecká dokumentácia Neznámy autor: Náčrt téz vedeckého výskumu základných podmienok tvorby biologicky a ekonomicky účinného prostredia pre prácu a život beztriednej spoločnosti.	s.d.	2
37	<i>ID</i> Vedecká dokumentácia Neznámy autor: Poznámky ku knihe o vývoji stavby miest.	s.d.	2
38	<i>ID</i> Vedecká dokumentácia Spravodaj akadémie (roč. II, č. 2, 4–8, 11).	1955	2
39	<i>ID</i> Vedecká dokumentácia Stavebnícky časopis (roč. V, č. 6).	1957	2
40	<i>ID</i> Vedecká dokumentácia Novinové výstrižky.	/1957–1967/	2
41	<i>ID</i> Vedecká dokumentácia Spravodajská služba Izraela (č. 24).	1959	2
42	<i>ID</i> Vedecká dokumentácia Bulletin ČSAV a SAV (roč. X, č. 3).	1964	2
43	<i>ID</i> Vedecká dokumentácia Zbierka zákonov ČSSR (Čiastka 17, Vyhláška 45–47, 29.VI.1966).	1966	2
44	<i>ID</i> Vedecká dokumentácia Nová mysl (roč. XX, č. 15, 22, 23, 1966; roč. XXI, č. 3, 1967).	1966–1967	2

IČ	signatúra názov inventárnej jednotky popis inventárnej jednotky	časový rozsah	krabica

45	<i>ID</i> Vedecká dokumentácia Správy SAV (roč. VII, č. 12).	1971	2

46	<i>ID</i> Vedecká dokumentácia Poznámky – bližšie neurčené rukopisy.	s.d.	2

E. Vedecké podujatia

47	<i>IE</i> Vedecké podujatia Konferencia o cieľoch a metodike rajónového plánovania, Smolenice, 16.XII.–17.XII.1954: návrh na zvolanie schôdze prípravných výborov pre usporiadanie Konferencie o rajónovom plánovaní a Konferencie o prestavbe historických miest a ich jadier, príloha: odôvodnenie a priebeh konferencií; referáty: Hruška, E.: Ku konferencii o cieľoch a metodike rajónového plánovania (SAV). Čo je rajónové plánovanie?, Problematika územného rajónového plánovania, Dub, O.: Rajónové plánovanie a prírodné vedy so zvláštnym zreteľom na vodohospodárske problémy, Fiala, F.: Urbanistické úlohy rajónového plánovania, Cihlář, M.: Súčasný problémy komplexnej investičnej výstavby a organizácie územia z hľadiska rajónového plánovania, Janiš, J.: Väzba rajónového plánovania na hospodárske plánovanie.	1954–1955	2

48	<i>IE</i> Vedecké podujatia Konferencia o prestavbe historických miest a ich jadier, 7.X.–9.X.: pozvánka, pokyny pre účastníkov konferencie, ustanovenia a organizácia ochrany pamiatok, zápisnica zo schôdzky prípravného výboru.	1955	2

49	<i>IE</i> Vedecké podujatia Konferencia o dejinách stavby miest a o pamiatkovej starostlivosti mestských celkov (Geschichte der Stadtbaukunst und urbanistische Denkmalpflege), Erfurt, 16.X.–20.X.: správa z konferencie, záverečný protokol.	1956	2

50	<i>IE</i> Vedecké podujatia Konferencia Dejiny stavby miest a výstavba v historických mestách, Dobříš, 29.IX.–5.X.: Šlechta, E.: úvodný prejav.	1957	2

51	<i>IE</i> Vedecké podujatia Konferencia Vedecké problémy architektúry, Smolenice, 7.VI.–9.VI.: pozvánka, rezolúcia.	1958	2

IČ	<i>signatúra</i> názov inventárnej jednotky popis inventárnej jednotky	časový rozsah	krabica

52	<i>IE</i> Vedecké podujatia Konferencia Vývoj a stavby miest v 20. storočí a dejiny urbanizmu (Historia Budowy Miast i Aktualne Zagadnienia Historycznych Ośrodków Miast), Varšava, 14.X.–17.X.: návrh programu a organizácie konferencie, program konferencie, prihláška diskusného príspevku E. Belluša, správa E. Belluša a T. Zalčíka z konferencie, referáty: Maksimović, B.: Charakternyje projavlenija približenija živoj prirody k obszczestwennym centram iz renessansa (Charakteristické prejavy približovania živej prírody k spoločenským centráam z renesancie), Geró, L.: Pozostałości średniowiecznych budowli i murów miejskich w miastach węgierskich (Pozostatky stredovekých mestských hradieb a budov v maďarských mestách), Fuchs, B.: Urbanistický vývoj v Československu počas prvej polovice dvadsiateho storočia.	1959	2
53	<i>IE</i> Vedecké podujatia Pracovné sympóziium spoločného zasadania Vedeckej rady (VR) SAV a Výskumného ústavu výstavby a architektúry (VÚVA), Smolenice, september 1963: náčrt programu.	1963	2
54	<i>IE</i> Vedecké podujatia Konferencia o teórii plošných a priestorových konštrukcií, Smolenice, 1.X.–4.X.: oznámenie o uskutočnení konferencie.	1963	2
55	<i>IE</i> Vedecké podujatia Sympóziium o problematike exhalátov na Slovensku, Smolenice, 7.XI.–8.XI.: rezolúcia.	1963	2
56	<i>IE</i> Vedecké podujatia Konferencia o vedeckých základoch hygieny životného prostredia, Liblice, 18.XII.–20.XII.: rezolúcia.	1963	2
57	<i>IE</i> Vedecké podujatia IV. svetový kongres medzinárodnej lekárskej spoločnosti pre štúdium životných podmienok a zdravia, Karlove Vary, 2.IX.–5.IX.: pozvánka a program.	1965	2
58	<i>IE</i> Vedecké podujatia Sympóziium Projekt sústavy vodných diel na Dunaji a tvorba životného prostredia, Bratislava, 29.IV.–30.IV.: pozvánka a program.	1965	2

IČ	<i>signatúra</i> názov inventárnej jednotky popis inventárnej jednotky	časový rozsah	krabica

59	<i>IE</i> Vedecké podujatia Medzinárodné sympóziu o regenerácii historických miest, Praha, 20.VI.–22.VI.: pozvánka a program.	1966	2

60	<i>IE</i> Vedecké podujatia Semináre ekológie krajiny, Praha, 1971: pozvánka.	1971	2

II. Materiály z funkcií

A. Vedecké funkcie

1. ČSAV

61	<i>IIA1</i> Technická sekcia ČSAV: 94. plenárna schôdza, 31.V.: zápisnica; 95. plenárna schôdza, 5.VII.: pozvánka a zápisnica, príloha: návrh na usporiadanie vedeckovýskumných pracovísk v odvetví dopravy a spojov, ospravedlnenie neúčasti E. Belluša.	1961	2

62	<i>IIA1</i> Vedecké kolégiá (VK) ČSAV: oznámenie o zriadení Ústavu pre teóriu a ochranu krajiny ČSAV; návrh opatrení vo veci: Koordinácia a zaistenie základného vedeckého výskumu na úseku výstavby a architektúry z hľadiska súčasných a perspektívnych úloh; Dôvodová správa komplexného výskumu investičnej výstavby, príloha: Tematika komplexného výskumu investičnej výstavby (štátne úlohy IX-1-5); Návrh opatrení v organizácii vedeckého výskumu v oblasti investičnej výstavby a architektúry; zasadnutie Vedeckého kolégia mechaniky (VKME) ČSAV, 21.VI.1968: materiál aktívu výchovy; plán práce VKME ČSAV na 2. polrok 1968; zoznam hlavných úloh a zapojených pracovísk komplexnej úlohy X-0 až X-16; Architektúra a pozemné stavitelstvo – prehľad odborov.	1962–1968	2

63	<i>IIA1</i> Komisia pre vedu o architektúre a tvorbe životného prostredia pri Vedeckom kolégiu (VK) vied o umení ČSAV a Kabinet teórie architektúry a tvorby životného prostredia pri Ústave teórie a dejín umenia ČSAV: 1. ustanovujúca schôdza Komisie, 13.III.1964: pozvánka a zápis; zasadnutie Komisie, 29.V.1964: podkladové materiály k zasadnutiu (Úvodná rozvaha o zmysle a cieľoch základného výskumu v oblasti architektúry a tvorby životného prostredia, Náčrt tematických a metodických problémov v oblasti základného výskumu architektúry a tvorby životného prostredia, Podrobná osnova činnosti Kabinetu teórie architektúry a tvorby životného prostredia v r. 1964 na úlohe Inventarizácia	1964–1971, s.d.	2

dosažitelných vedeckých poznatkov pre riešenie otázok rozvoja životného prostredia); správa o postupe prác Komisie a Kabinetu pri plnení vládneho uznesenia č. 915/63 v r. 1964, príloha: návrh uznesenia z 13. zasadnutia Prezídia ČSAV, návrh vedeckých pracovísk ČSAV, s ktorými je žiadúca spolupráca pri plnení úlohy 1b) vládneho uznesenia č. 915/63; Návrh prevádzacieho plánu bádateľského výskumu na r. 1966 k úlohe X-10 Konceptia rozvoja životného prostredia z hľadiska potrieb človeka a spoločnosti; štúdia 1. varianta hypotetickej koncepcie perspektívnych tendencií vývoja životného prostredia v ČSSR: žiadosť o pripomienkovanie, pozvánka a zápisnica zo spoločného zasadnutia členov Komisie a Komisie tvorby životného prostredia SAV vo veci korektúry štúdie, 1.III.1967, príloha: výpis zo zápisu z 20. zasadnutia Prezídia ČSAV; zasadnutie Komisie, 21.IX.1967, pozvánka; Lakomý, Z.: Predbežný návrh na symetrické riešenie českej a slovenskej komisie pre životné prostredie; zasadnutie Komisie, 8.I.1969: pozvánka, príloha: Spresnenie prevádzacieho plánu bádateľského výskumu v oblasti spoločenských vied na r. 1969 – Architektúra a tvorba životného prostredia, ospravedlnenie E. Belluša zo zasadnutia Komisie; zasadnutie českej Komisie, 29.IX.1969: zápis; 2. porada prípravnej komisie pracovného sympózia k problematike Podiel jednotlivých vedných disciplín na tvorbe životného prostredia, 21.XI.1969: zápis; zasadnutie Komisie, 19.XII.1969: pozvánka; porada členov Komisie, 22.XII.1970: zápis; porada neodvolaných členov Komisie, 3.I.1971: pozvánka; zasadnutie Komisie, 19.I.1971: pozvánka a zápis; ospravedlnenie E. Belluša z neúčasti na zasadnutí Komisie dňa 19.II.1971; zloženie Komisie; úloha Konceptia tvorby životného prostredia z hľadiska potrieb človeka a spoločnosti: Metodické problémy vedeckovýskumnej práce v oblasti tvorby životného prostredia v rámci riešenia úlohy, príloha: Návrh pojmového triedenia predmetu skúmania v oblasti tzv. životného prostredia, architektúry a urbanizmu, Východiskové hľadiská skúmania potrieb človeka a spoločnosti, ich vzájomných vzťahov a ich vzťahov k hmotnému životnému prostrediu, Metodika postupu skúmania problematiky tvorby životného prostredia; stručné námety pre vypracovanie Úvahy o perspektívnom vplyve vedy na život spoločnosti.

2. SAV

64	<i>IIA2</i> Valné zhromaždenie SAV 6. Valné zhromaždenie SAV, 20.XII.–21.XII.1955: pozvánka; výťah z organizačného poriadku SAV; 25. Valné zhromaždenie SAV, 28.IV.1967: uznesenie; návrh zákona SNR o SAV, návrh zákona o ČSAV, žiadosť Š. Lubyho o pripomienkovanie návrhov; plán hlavných úloh SAV na rok 1969, príloha: návrh akčného programu a zmien štruktúry akadémie vied a uznesení z 25. Valného zhromaždenia členov ČSAV.	1955–1969	3
65	<i>IIA2</i> Sekcia technických vied SAV 11. zasadnutie, 18.I.1955: pozvánka; 12. zasadnutie, 15.II.1955: zápisnica,	1954–1961	3

výklad E. Belluša o niektorých problémoch architektúry na Slovensku; 34. zasadnutie, 26.XI.1957: záznam, správa E. Belluša o ukončených vedecko-výskumných úlohách oddelenia architektúry; pripomienky E. Belluša ku vedeckej konferencii Dejiny architektúry a ochrana pamiatok v Budapešti; 37. zasadnutie, 24.VI.1958: záznam, referát E. Belluša o konferencii Úlohy vedy v architektúre v Smoleniciach; 38. zasadnutie, 5.IX.1958: záznam; 39. zasadnutie, 17.X.1958: pozvánka, plán úloh na r. 1959, plán činnosti pracovníkov odboru architektúry na rok 1959, prehľad o pláne vedecko-výskumnej činnosti; návrh zástupcov biologických a lekárskeho vied do koordinačnej Komisie pre oblasť východného Slovenska; pozvánka a návrh uznesení z plenárneho zasadnutia SAV vo veci výberu a vyhodnocovania vedecko-výskumných úloh; 47. zasadnutie, 22.X.1959: pozvánka; Výročná správa o činnosti sekcie technických vied SAV za rok 1959; 58. plenárne zasadnutie, 26.V.1961: záznam.

66 *IIA2* 1964–1966 3

Vedecké kolégium pre vedy o umení SAV:

zasadnutie, 27.IV.1964: zápisnica, návrh na zriadenie Ústavu teórie tvorby architektonického prostredia SAV; zasadnutie, 13.V.1964: výpis zo zápisnice; zasadnutie, 21.XII.1964: pozvánka, referát E. Belluša o súčasných problémoch architektúry, príloha: správa o činnosti Odbornej komisie pre teóriu a dejiny umenia SAV za r. 1964; koncept správy k návrhu na zabezpečenie výskumu v oblasti architektúry a urbanizmu; návrhy E. Belluša k námetom na výskum v rámci kolégia pre vedu o umení; pripomienky E. Belluša do zápisnice k 1. bodu rokovania zasadnutia kolégia dňa 5.XII.1966; odporúčenie Vedeckým kolégiám SAV doplniť plán činnosti na r. 1967, príloha: hlavné úlohy činnosti SAV v r. 1967, plán hlavných úloh Predsedníctva SAV na r. 1967, plán zasadnutí Predsedníctva SAV na r. 1967.

67 *IIA2* 1954–1966, s.d. 3

Ústav stavebníctva a architektúry SAV (ÚSTARCH SAV):

Organizačné

Pavlík, O.: Perspektívny plán rozvoja vedeckých pracovísk SAV v rokoch 1956–1960 (skrátene znenie); hlavná úloha na rok 1955 č. 8A/55: Hlavné zásady výstavby mesta Bratislavy, odôvodnenie, čiastkové úlohy; oznámenie o možnostiach spolupráce s Poľskou akadémiou vied; nesúhlasné stanovisko Predsedníctva sekcie technických vied SAV s návrhom ÚSTARCH-u SAV na vydávanie bulletinu o skončených výskumných úlohách; žiadosť J. Kapustu o riešenie jeho bytovej situácie; žiadosť o spoluprácu s redakciou Vestníka Akadémie vied SSSR; výťah zo 74. zasadnutia P SAV; schéma 2. konceptu ÚSTARCH-u SAV – stav r. 1960; žiadosť o pripomienkovanie návrhu československej štátnej normy Názvoslovie v územnom plánovaní; nesúhlasné stanovisko Predsedníctva sekcie technických vied s návrhom ÚSTARCH-u SAV na rozšírenie vedných odborov o stavebnú fyziku; plán výchovy vedeckých kádrov;

zasadnutie Ústavnej rady ÚSTARCH SAV, 4.V.1964: náčrt E. Belluša Aktuálne tézy na okraj perspektívneho rozvoja dvoch smerov ÚSTARCH-u SAV; zasadnutie Ústavnej rady ÚSTARCH SAV, 3.VI.1964: zápisnica; Ústav teórie tvorby architektonického prostredia v rámci ÚSTARCH-u SAV – podkladové materiály k jeho zriadeniu, zameraniu, činnosti; Zalčík, T.: námety pre diskusiu s akademikom Blaškovičom; žiadosť o zabezpečenie plánu pre úlohu Súborná teória progresívnych konštrukčných systémov a odpoveď na žiadosť; pozvánka na spoločnú poradu členov odborných ústredných orgánov vlády z ČSAV; členenie a vedecké obsadenie odboru architektúry.

Zasadnutia Vedeckej rady (VR) odboru architektúry ÚSTARCH-u SAV

1954: 8.IX. a 12.XI.: zápisnice.

1955: 2.III. a 24.IV.: zápisnica; 27.X.: zápisnica, príloha: prejav O. Pavlíka prednesený na zasadnutí SNR.

1956: 20.VI. a 31.X.: zápisnice.

1957: 20.II.: zápisnica, príloha: Stručný pracovný program 2. čiastkovej úlohy hlavnej úlohy 7-A/57 Výskum prírodného osvetlenia architektonických interiérov so zvláštnym zreteľom na reflexiu vnútorných povrchov; 4.VI.: pozvánka, príloha: Hladký, M.: oponentský posudok k úlohe Vývoj urbanistických foriem miest a mestečiek Liptova a Oravy; 15.XI.: zápisnica.

1958: 14.I.: zápisnica; 28.V.: pozvánka, príloha: Tryzna, M.: oponentská správa k vedecko-výskumnej úlohe 7 A/57; 2.VII.: zápisnica zo schôdze pracovníkov odboru architektúry SAV; 8.X.: zápisnica.

1959: 14.I.: zápisnica.

1960: 19.I.: pozvánka.

1962: 29.III.: zápisnica.

Zasadnutia VR odboru stavebníctva ÚSTARCH-u SAV

24.II.1955: zápisnica.

Plány činností, Správy o činnosti ÚSTARCH-u SAV

Plány vedecko-výskumných úloh, správy o činnosti a podkladové materiály k nim, 1957–1962.

Vedecká činnosť

Úloha: IX-1 Vývojové tendencie prestavby osídlenia: zasadnutia rady úlohy, 1961–1962; pracovná porada zodpovedných pracovníkov úlohy, 7.II.1962: podkladové materiály k zasadnutiu; spoločné zasadnutie VR ÚSTARCH-u SAV a rady úlohy, 12.VI.1962: zápisnica; Úloha: Zabezpečenie bádateľského výskumu pre komplexné riešenie otázok

rozvoja hmotnej kultúry a životného prostredia (na základe vládneho uznesenia 915/1963): podkladové materiály k úlohe.

Práce vedeckých pracovníkov

Kittler, R.: Špecifický charakter architektonickej fotológie a stavebnej svetlotekniky ako samostatnej vedeckej špecializácie, Čo je to architektonické prostredie a niektoré problémy jeho výskumu, Architektonická fyzika ako súčasť teórie tvorby architektonického prostredia (publikované v časopise Architektúra ČSSR, 1964, str. 444); Franců, S.: Správa o úlohe 7 A/55 Zjednotenie konštruktívnych systémov obytných domov v cudzine; vedecko-výskumná úloha IX A/56 Veľkopanelové obytné domy v ČSR: oponentské posudky od V. Synka, L. Kostelkovej; výskumná čiastková úloha Štúdia montovaných prízemných rodinných domov pre mesto a vidiek hlavnej úlohy Panelové skeletové stavby: oponentský posudok od J. Lacka, J. Harvančíka a V. Chrobáka; Janáč, K., Halahyja, M.: vedecko-výskumná úloha IX-3-4.7.2. Výskum mikroklimy poľnohospodárskych stavieb pre živočíšnu výrobu (stavby hovädzí dobytok): odovzdávajúci protokol, oponentský posudok od S. Šnajdra, Z. Bažanta; Halahyja, M.: úloha 6B-6.7.1.1. Zdokonalenie teplototechnického výpočtu posudzovania obvodových konštrukcií za ustáleného stavu s prihliadnutím na klimatické zvláštnosti nášho územia: oponentské posudky od V. Krcha a V. Chrobáka, odovzdávajúce protokoly.

Vedeckí aspiranti: plány štúdia, materiály ku dizertačným prácam

Školiteľ E. Belluš: Beňuška, M., Dorotiak, D., Janáč, K., Kapusta, J., Zemko, J.; ostatní školitelia: Mrázik, A., Rigan, J., Zalčík, T..

68	<i>IIA2</i>	/1958–1965/	4
	Kabinet teórie a dejín umenia SAV:		
	Porada zástupcov ústavov zaoberajúcich sa výskumom architektúry, zápisnica, 1.IV.1958; mimoriadne zasadnutie Vedeckej rady (VR) Kabinetu teórie a dejín umenia, zápisnica, 18.IV.1958; prehľad výsledkov, úloh, vnútornej skladby a prognóz Kabinetu.		
69	<i>IIA2</i>	1954, s.d.	4
	Komisia pre súpis pamiatok pri oddelení pre teóriu a dejiny umenia pri Historickom ústave (HÚ) SAV:		
	Návrh na zriadenie komisie pre Súpis pamiatok na Slovensku pri Oddelení pre teóriu a dejiny umenia pri HÚ; správa o súpise a výskume pamiatok na Slovensku; zloženie, materiálne zabezpečenie a pracovná náplň Skupiny pre výskum historickej architektúry.		
70	<i>IIA2</i>	1955, 1959	4
	Komisia pre investičnú výstavbu pri Predsedníctve SAV:		
	Zasadnutie Komisie, 20.X.1955: podklady: Správa pre Komisiu, Plán investičnej výstavby do r. 1960, Návrh výhľadového plánu stavebných investícií SAV; zasadnutie Komisie, 25.III.1959: pozvánka, príloha:		

	Spresnenie plánu decentralizovanej investičnej výstavby na rok 1959, Plán investičnej výstavby na rok 1960, Výhľadový plán investičnej výstavby na roky 1961–1965, Výstavba výskumných ústavov na Patrónke.		
71	<i>IIA2</i>	1955–1962, s.d.	4
	Komisia pre územné plánovanie pri SAV:		
	1. a 2. schôdza Komisie, 31.V.1955 a 30.VI.1955: zápisnica; žiadosť o pripomienkovanie analýzy Ekonomicko-technickej schémy východného Slovenska, príloha: Základné podklady pre rajónový plán východného Slovenska; zasadnutie Komisie, 10.IV.1956: pozvánka; správa o činnosti Komisie za rok 1956 a 1957; zasadnutie Komisie, 13.III.1958: zápisnica; zasadnutia Komisie, 26.III.1959 a 27.III.1959: pozvánka a program; návrh uznesení vo veci pomoci výstavby VSŽ a veľkých Košíc; zasadnutie Komisie, 2.IV.1959: zápisnica; Dub, O.: Návrh na zriadenie Komisie pre pomoc výstavbe Východoslovenských železniari ustanovenej pri P SAV, 15.IV.1959; zasadnutie Komisie, 19.II.1960: zápisnica; správa o činnosti Komisie; výzva P SAV na predloženie návrhu na zloženie Komisie; Belluš, E.: Návrh koncepcie a náplň práce Komisie; návrh na doplnenie členov Komisie.		
72	<i>IIA2</i>	1957	4
	Komisia pre rajónové plánovanie pri SAV:		
	Žiadosť sekcie technických vied SAV o predloženie správy o činnosti Komisie za rok 1956.		
73	<i>IIA2</i>	1959–1960	4
	Odborná komisia pre stavebníctvo pri Predsedníctve SAV:		
	Zasadnutie Komisie, 17.XII.1959: zápisnica; zasadnutie Komisie, 7.I.1960: pozvánka, zápisnica.		
74	<i>IIA2</i>	1958–1960	4
	Komisia pre posudzovanie projektovej a rozpočtovej dokumentácie pri Predsedníctve SAV:		
	Zasadnutia Komisie, 1.X.1958 a 8.X.1958: pozvánka; zasadanie Komisie, 6.V.1959: zápisnica; zasadnutie Komisie, 27.V.1959: pozvánka; zasadnutie výboru Predsedníctva, 15.VI.1959: návrh uznesení; zápisnica z prerokovania návrhu zastavovacieho plánu areálu SAV na Patrónke, 4.VII.1959; zasadnutie Komisie, 26.VIII.1959: pozvánka; zasadnutie Komisie, 22.X.1959: pozvánka, zápisnica; zasadnutia Komisie, 28.I.1960, 8.III.1960 a 22.III.1960: pozvánka; úlohy Komisie.		
75	<i>IIA2</i>	1962–1969	4
	Komisia pre posudzovanie dokumentácie stavieb SAV:		
	Organizačný poriadok Komisie; zasadnutie Komisie, 28.VI.1963: zápisnica, príloha: 10kV vedenie Skalnaté Pleso – Lomnický štít, trafostanica na Lomnickom štíte a uzemnenie, Správa pre Komisiu o prístavbe Ústavu experimentálnej medicíny SAV (ÚEM) na Sienkiewiczovej ulici v Bratislave, odpis vyjadrenia Úradu P SAV		

k projektovej dokumentácii prístavba ÚEM, Správa Riaditeľstva výstavby pracovísk SAV pre Komisiu k projektu Laboratórium fyziky kovov SAV, odpis vyjadrenia Úradu P SAV k projektovej dokumentácii Laboratória fyziky kovov SAV; investičná úloha pre VŠ internát v Mlynskej doline: návrh; návrh E. Belluša na odmeny členov Komisie, príloha: žiadosť E. Špaldona o návrh odmien členov Komisie, správa k návrhu smerníc pre odmeňovanie funkcionárov a členov pomocných orgánov Predsedníctva SAV, Smernice Predsedníctva SAV č. 10 o odmeňovaní funkcionárov a členov pomocných orgánov Predsedníctva SAV; žiadosť o predloženie stručného zhodnotenia činnosti Komisie za rok 1966, plánu práce komisií P SAV na rok 1967 a návrhov na zmeny v zložení komisií P SAV, príloha: hodnotenie činnosti za rok 1966, plán práce Komisie na rok 1967, zmeny v zložení Komisie; prehľad o prezencii členov Komisie za rok 1965 a 1966; udelenie odmeny E. Bellušovi ako predsedovi Komisie za rok 1967; námety E. Belluša na reorganizáciu Komisie nadväzne na akčný program; Správa o činnosti Komisie za rok 1968 a plán hlavných úloh Komisie na rok 1969.

76 *IIA2* 1964 4

Komisia tvorby hmotnej kultúry a životného prostredia SAV:

Úloha Zabezpečenie bádateľského výskumu pre komplexné riešenie otázok rozvoja hmotnej kultúry a životného prostredia v rámci pôsobnosti SAV: návrh uznesení z 1. zasadnutia P SAV, návrh zloženia Komisie SAV pre zabezpečenie bádateľského výskumu komplexného riešenia otázok rozvoja hmotnej kultúry a životného prostredia, Blaškovič, D.: list členom Komisie; menovanie E. Belluša predsedom Komisie; 1. zasadnutie Komisie, 21.I.1964: pozvánka, zápisnica; 2. zasadnutie Komisie, 1.II.1964: pozvánka, záznam, príloha: Náplň a zameranie výskumu vzťahov medzi človekom a prostredím, Ružička, M., a kol.: Formy organizácie výskumu vzťahov medzi človekom a prostredím, Maňák, V., a kol.: Návrh na vytvorenie Ústavu biológie krajiny SAV, Ústavu teórie tvorby architektonického prostredia SAV a Ústavu experimentálnej hygieny SAV, návrh uznesení a záznam zo zasadnutia P SAV; vyjadrenie ÚSTARCH-u SAV k pripomienkam Komisie k podkladovému materiálu na rokovanie P SAV.

77 *IIA2* 1964–1971, s.d. 4

Komisia pre tvorbu životného prostredia pri Predsedníctve SAV

1964: Informácie o postupe prípravných prác pre ustanovenie Komisie v podmienkach SAV; zasadnutie Komisie, 5.XI.: zápisnica: podkladové materiály k zasadnutiu; zasadnutie predsedníctva Komisie, 1.XII.: zápisnica: podkladové materiály k zasadnutiu.

1965: Podkladové materiály k úlohe Zabezpečenie bádateľského výskumu pre komplexné riešenie otázok rozvoja hmotnej kultúry a životného prostredia; návrh prof. Krcha na riešenie Teórie služieb a žiadosť o zaradenie úlohy do výskumu; zasadnutie predsedníctva Komisie, 2.IV.: zápisnica, podkladové materiály k zasadnutiu; zasadnutie Komisie, 3.V.: podkladové materiály k zasadnutiu; informácia o pracovnom stretnutí vo veci nadviazania spolupráce so Slovenskou komisiou pre techniku; návrh výskumnej úlohy Komplexný výskum krajinného prostredia v záujmovej oblasti sústavy vodných diel na Dunaji; zasadnutie predsedníctva Komisie, 1.IX.: zápisnica, podkladové materiály k zasadnutiu; koncepcia hlavných smerov vedeckých problémov – hodnotiacich kritérií tvorby životného prostredia nadväzne na dimenzionálny a intelektuálny základný výskum; zasadnutie predsedníctva Komisie, 22.IX.: zápisnica; Belluš, E.: Organizačná schéma pre účinné zaistenie vedeckého výskumu a pomoci vedy praxi v procese riadenia, tvorby, realizácie a kontroly určujúceho problému tvorby životného prostredia v ČSSR, námety; návrhy opatrení a hospodárskeho plánu a rozpočtu Komisie na r. 1966 a výhľadovo na r. 1967; zasadnutie predsedníctva Komisie, 29.IX.: zápisnica, podkladové materiály k zasadnutiu.

1966: Návrh plánu práce Komisie pre obdobie 1966–1967; zasadnutie P SAV, 10.I.: podkladové materiály k zasadnutiu; oznámenie R. Kočiškovi o vyplácaní odmien za vykonávanie práce tajomníka Komisie; zloženie Komisie schválené P SAV, záznam z 11. zasadnutia P SAV; prehľad kritérií hodnotenia tvorby životného prostredia podľa čiastkových smerov výskumu; zasadnutie Komisie, 30.IX.: zápisnica, podkladové materiály k zasadnutiu; výzva na vybavenie uznesenia P SAV č. X/2 zo dňa 10.X.1966; zasadnutie Komisie, 12.XII.: zápisnica, podkladové materiály k zasadnutiu.

1967: Správa o činnosti Komisie za rok 1966; zasadnutie predsedníctva Komisie, 17.II.: zápisnica, podkladové materiály k zasadnutiu; zasadnutie predsedníctva Komisie, 28.II.: podkladové materiály k zasadnutiu; poznámky E. Belluša k hlavným smerom bádateľského výskumu vývoja životného prostredia v ČSSR; zasadnutia predsedníctva Komisie, 4.IV. a 25.IV.: zápisnica; zasadnutie predsedníctva Komisie, 22.V.: pozvánka; zasadnutie Komisie, 25.V.: pozvánka, zápisnica; žiadosť Z. Lakomého o pripomienkovanie práce Úvaha o rozvoji bádateľského výskumu a štúdia rozvoja Akadémie v dlhodobom výhľade do r. 1980; podkladové materiály k plánu výstavby tepelného zdroja pre oblasť Bratislava – západ; zasadnutie predsedníctva Komisie, 29.VIII.: zápisnica; námety E. Belluša a členov predsedníctiev prezidiálnych komisií ČSAV a SAV k štúdiu Úvaha o rozvoji bádateľského výskumu a štúdia rozvoja Akadémie v dlhodobom rozvoji do r. 1980; zasadnutie predsedníctva Komisie, 14.IX.: pozvánka; Belluš, E.: Koncepcia predsavzatých úloh Komisie, Životné prostredie, jeho tvorba a ochrana; udelenie odmeny E. Bellušovi ako predsedovi Komisie za rok 1967.

1968: Návrh programu zasadnutia rozšíreného predsedníctva Komisie; Belluš, E.: Námet na koncepciu práce Komisie vo svetle akčného programu KSČ; Belluš, E.: Námet na koncepciu práce Komisie vo svetle akčného programu KSČ – realizovateľných za pomoci centra SAV – ČSAV ako partnerov vedenia a riadiacich orgánov v štáte; zasadnutie predsedníctva Komisie, 19.IX.: program; zasadnutie predsedníctva Komisie, 9.XII.: zápisnica.

1969: Zasadnutie predsedníctva Komisie, 7.I.: pozvánka, námet programu zasadnutia; Belluš, E.: Námet na koncepciu činnosti Komisie k zasadnutiu predsedníctva dňa 3.II.

1970: Námety na informatívne stretnutie riaditeľov vedeckých ústavov SAV s členmi predsedníctva Komisie; stanovisko Komisie k štúdii C. Blattného o biologickom pláne krajiny; zasadnutie rozšíreného predsedníctva Komisie, 8.VI.: zápisnica; Belluš, E.: Náčrt aktuálnych otázok pracovného zamerania Komisie a časopisu pre teoretické a praktické problémy rozvoja životného prostredia v socialistickej spoločnosti; návrh E. Belluša na zloženie Komisie; zasadnutie znovuustanovenej Komisie, 12.XI.: zápisnica, Správa zo zasadnutia; zasadnutie Komisie, 15.XII.: zápisnica.

1971: Zasadnutie rozšíreného predsedníctva Komisie, 12.I.: zápisnica, podkladové materiály k zasadnutiu; zasadnutie Komisie, 25.II.: zápisnica, podkladové materiály k zasadnutiu; podkladové materiály k žiadosti K. Šišku o stanovisko pracovísk SAV k podielu pracovísk a pracovníkov SAV na perspektívnom rozvoji životného prostredia socialistickej spoločnosti.

bez dátumu: Opravený zoznam členov Komisie; návrh Komisie na vytvorenie Komisie pre životné prostredie pri Predsedníctve vlády SSR (Vládna komisia); program zasadania predsedníctva Komisie.

78 *IIA2* 1967–1968 4

Komisia pre posúdenie návrhu na vybudovanie areálu spoločenských vied v historickom jadre Bratislavy:

Zasadnutia P SAV, 6.V.1967 a 26.VI.1967: záznam; Správa o príprave rekonštrukcie časti historického jadra mesta Bratislavy pre pracoviská spoločenských vied: žiadosť o pripomienkovanie, pripomienky E. Belluša k správe, návrh uznesení zo zasadnutia P SAV.

79 *IIA2* 1969–1972 4

Komisia pre investičnú výstavbu pri Predsedníctve SAV:

Návrh na zriadenie Komisie z dôvodov federalizácie SAV, príloha: návrh uznesení zo zasadnutia P SAV; vymenovanie E. Belluša za predsedu Komisie; návrh na zloženie členov Komisie; Organizačný a rokovací poriadok Komisie; Vložka do organizačného a rokovacieho poriadku – štatútu pre investičnú výstavbu SAV; rokovanie Komisie, 17.XII.1970: zápisnica, prezenčná listina; zasadnutie Komisie, 24.XI.1971: program; návrh na rozdelenie odmien členom Komisie za rok 1971; zasadnutie

Komisie, 5.V.1972: pozvánka; zápisnica z porady na odbore územného plánovania Národného výboru hlavného mesta Slovenska Bratislavy vo veci námietok E. Belluša voči výstavbe Ústavov spoločenských vied na Dunajskej ulici.

3. Rezortné

80	<i>IIA3</i>	/1961/	4
	Štátna plánovacia komisia: Návrh pracovnej komisie na postup riešenia otázok vývoja bývania, urbanizmu a architektúry, spoločenskej efektívnosti investícií tak, aby bolo zaistené vytvorenie kultúrneho, pracovného a životného prostredia rozvíjajúcej sa socialistickej spoločnosti.		
81	<i>IIA3</i>	1966	4
	Slovenská komisia pre techniku: Rokovanie o výstavbe mosta cez Dunaj, 12.XII.: pozvánka.		
82	<i>IIA3</i>	1966	4
	Štátna komisia pre techniku: 3. zasadnutie Štátnej komisie pre techniku, 5.IV.: pozvánka.		
83	<i>IIA3</i>	1967–1969	5
	Slovenský ústav pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody v Bratislave - Hrad: Puškár, I., Blahunka, J.: Návrh perspektívneho plánu finančných nákladov v oblasti pamiatkovej starostlivosti na Slovensku do r. 1980; zasadnutie VR úseku pamiatkovej starostlivosti Ústavu, 12.V.1967: pozvánka, príloha: Rokovací poriadok VR Slovenského ústavu pamiatkovej starostlivosti, menovaní členovia VR Ústavu, rokovací poriadok Architektonickej rady Ústavu; zápisnica a závery z komisie odborníkov o otázkach konzervácie a výskumov hradného areálu Devín, 1.VIII.1967; pracovné zasadnutie architektonickej rady Ústavu, 26.X.1967: pozvánka, príloha: plán hlavných úloh Ústavu na rok 1967; pracovné zasadnutie VR úseku pamiatkovej starostlivosti Ústavu, 19.III.1969: pozvánka.		
84	<i>IIA3</i>	/1965/	5
	Architektonický poradný zbor: Organizačný a rokovací poriadok.		
4. Vedecké spoločnosti			
85	<i>IIA4</i>	/1953–1957/	5
	Zväz architektov ČSR (SA ČSR): Návrh na zriadenie Československej akadémie architektúry a výstavby: Význam Akadémie výstavby a architektúry pri výstavbe socializmu, Návrh zákona o Československej akadémii výstavby a architektúry, Komentár		

k návrhu zákona a námety pre jej metódy práce a podrobnú organizáciu, Dokumentácia k návrhu na zriadenie; 1. zasadnutie komisie Zväzu architektov ČSR Pre otázky vedy o výstavbe a architektúre, 29.III.1957: zápisnica.

86 *IIA4* 1959, 1961 5

Zväz slovenských architektov (SSA):

Aktív o výstavbe mesta Košíc, Košice, 10.III.–12.III.1959: zápisnica, príloha: závery Komisie pre otázky rajónového plánu a problémy urbanistické, závery Komisie pre otázky priemyslu a dopravy, závery Komisie pre otázky bytovej a občianskej výstavby; 2. riadne zasadnutie Ústredného výboru Zväzu s vedením urbanistickej sekcie SA ČSSR a jej slovenskej skupiny, Starý Smokovec, 13.IV.–15.IV.1961: zápisnica, príloha: Hruška, E., Pacanovský, M., Kodoň, M., Marenčák, M.: Územné plánovanie rekreačných oblastí na Slovensku (hlavný referát), referáty: p. Votava: Problematika a zásady riešenia územného plánu rajónu Krkonôš, Kotrba, V.: Rajonizácia cestovného ruchu v ČSSR.

B. Pedagogické funkcie

87 *IIB* 1950–1966, s.d. 5

Slovenská vysoká škola technická (SVŠT):

Výzva na pripomienkovanie materiálu Príprava vyhlášky ministra techniky na uskutočnenie zákona č. 280/49 Zb. o výstavbe obcí – technické podklady; žiadosť o zaslanie správ o riešených úlohách prípadne námietok na uverejnenie v mesačníku Naša veda; prehľad kongresov a výstav v zahraničí v r. 1957; 3. zasadnutie Vedeckej rady (VR) Fakulty architektúry a pozemného staviteľstva, 27.XI.1959: zápisnica; zasadnutie VR Stavebnej fakulty, 11.X.1966: pozvánka; zoznam fakúlt vysokých škôl a ústavov akadémií vied, ktoré majú právo udeľovať vedeckú hodnosť kandidáta vied.

C. Spoločenské funkcie

88 *IIC* 1966 5

Spoločenské funkcie

Žiadosť o účasť a menovací dekrét E. Belluša v porote výstavy Krása životného prostredia; pozvánka na záverečné zasadnutie poroty pre akciu Životné prostredie.

D. Redakčné funkcie

89 *IID* 1965–1971 5

Časopis Životné prostredie – vydavateľ Komisia pre tvorbu životného prostredia pri P SAV:

Porada pracovnej skupiny Komisie, 4.XII.1965: záznam; výzva na spoluprácu pri tvorbe časopisu; 1., 2., 3. a 4. zasadania redakčnej rady,

12.IX.1966, 6.X.1966, 24.X.1966, 3.XI.1966: zápisnice a pozvánka; žiadosť o recenziu článku F. J. Turčeka Zmeny v krajine za 20 rokov a ich dôsledky na príklade oblasti Banskej Štiavnice pre 2. číslo časopisu; 5. zasadanie redakčnej rady, 3.I.1967: zápisnica; obsah časopisu č. 1, ročník 1/1967; 6. zasadanie redakčnej rady, 24.I.1967: pozvánka a zápisnica; 7. a 8. zasadanie redakčnej rady, 17.II.1967 a 3. IV.–4.IV.1967: zápisnica, príloha: Ružička, M., Maňák, V.: tézy na rozhovor s predsedom vlády J. Lenártom; 9. zasadanie redakčnej rady, 31.V.1967: zápisnica; žiadosť o úpravu korektúry príspevku E. Belluša pre 4. číslo časopisu; 10. zasadanie redakčnej rady, 13.IX.1967: pozvánka a zápisnica; 11. zasadanie redakčnej rady, 19.X.–20.X.1967: pozvánka a zápisnica; poznámky k propagácii časopisu; vyžiadanie príspevkov pre 1. číslo ročník 2/1968 Pamiatky; žiadosť o oponentúru dizertačnej práce J. Pošmurného Architektúra Veľkej Moravy a žiadosť o napísanie príspevku do 1. čísla 2. ročníka; otázky k starostlivosti o pamiatky; 12. zasadanie redakčnej rady, 24.XI.1967: zápisnica, príloha: redakčné smernice, Fuchs, B.: Rekonštrukcia historických miest stále oddaľovaná, hlavný článok 1. čísla ročník 2/1968; návrh na nové zloženie redakčnej rady; námety pre 2. ročník č. 1–6/1968 (návrh); námet na obsah č. 3/68 Životné prostredie – Mesto; štatistické hodnotenie časopisu ročník 1969; Rapant, D.: Životné prostredie duchovné, článok pre 3. číslo rok 1968; zasadania redakčnej rady, 19.XI.1970 a 16.III.1971: zápisnica.

- 90 *IID* 1966 5
Časopis Architektúra a urbanizmus – vydavateľ ÚSTARCH SAV
Oznámenie o zložení redakčnej rady, príloha: zápisnica z riadneho zasadnutia redakčnej rady.

III. Biografické materiály

- 91 *III* 1961, 1974, 1979 5
Biografické materiály
Prehľad odbornej činnosti E. Belluša; Pracovné aktivity architekta, profesora, akademika E. Belluša v rokoch 1918–1974, tematický prehľad; smútočné oznámenie o úmrtí E. Belluša.

IV. Korešpondencia

- 92 *IV* 1957 5
Korešpondencia
Dvořák, Jan – Praha. [1 ks]
- 93 *IV* 1958 5
Korešpondencia
Honzík, Karel – Praha. [1 ks]

IČ	signatúra názov inventárnej jednotky popis inventárnej jednotky	časový rozsah	krabica
94	<i>IV</i> Korešpondencia Krch, Vojtech – Praha. [1 ks]	1960	5
95	<i>IV</i> Korešpondencia Stefan, Oldřich – s.l. [1 ks]	1958	5
96	<i>IV</i> Korešpondencia Štúr, Svätopluk – Bratislava. [2 ks]	1962, s.d.	5
97	<i>IV</i> Korešpondencia Wirth, Zdeněk – Praha. [1 ks]	1958	5
VI. O pôvodcovi fondu			
98	<i>VI</i> O pôvodcovi fondu Článok: Emil Belluš *19.9.1899 (Architektura ČSSR, roč. XXVIII, č. 7–8, str. 464–467).	1969	5
99	<i>VI</i> O pôvodcovi fondu Článok: Emil Belluš – Laureát mesta Bratislavy (Večerník, roč. XV, č. 78, 3.4.1970, str. 12).	1970	5
100	<i>VI</i> O pôvodcovi fondu Článok: Akademik E. Belluš – 75 ročný (Ľud na voľné chvíle, roč. XXVI, č. 222, 19.IX.1974, str. 3).	1974	5
101	<i>VI</i> O pôvodcovi fondu Článok: Dielo, ktoré prekročilo epochu (Ľud na voľné chvíle, roč. XXVI, č. 257, 31.X.1974, str. 4)	1974	5
102	<i>VI</i> O pôvodcovi fondu Článok: Dielo architekta (Nové slovo, roč. XVI, č. 43, 24.X.1974, str. 9).	1974	5
103	<i>VI</i> O pôvodcovi fondu Katalóg k rovnomennej výstave v Sieni Dušana Jurkoviča 11/1974: Architektonické dielo Emila Belluša.	1974	5